

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 31 października 2024 r.

KN-VI.431.6.2024

Pan
Paweł Rajski
Starosta Ostrowski
Aleja Powstańców Wielkopolskich 16
63-400 Ostrów Wielkopolski

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne.

Zakres kontroli (w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)	<p>Ocena prawidłowości realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze¹, zwanej dalej „Ustawą”, dotyczących udzielania koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, wydawania decyzji zmieniającej koncesję na wydobywanie kopalin ze złóż, wydawania decyzji o przeniesieniu koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż na rzecz innego podmiotu, wydawania decyzji stwierdzającej wygaśnięcie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, cofania koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, wydawania decyzji zatwierdzającej projekt robót geologicznych, przyjmowania zgłoszeń projektów robót geologicznych, wydawania decyzji zatwierdzającej dokumentację: hydrogeologiczną, geologiczno-inżynierską lub dodatek do ww. dokumentacji oraz decyzji o odmowie jej zatwierdzenia oraz przyjmowania innej dokumentacji geologicznej i przesyłania jej właściwym organom administracji geologicznej.</p> <p>Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej², art. 28 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie³ oraz art. 156 ust. 3 Ustawy.</p> <p>Okres objęty kontrolą: od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały związek z przedmiotem kontroli.</p>
Nazwa jednostki kontrolowanej	Starostwo Powiatowe w Ostrowie Wielkopolskim, Aleja Powstańców Wielkopolskich 16, 63-400 Ostrów Wielkopolski, zwane dalej „Starostwem”.
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1) Maria Fornalska – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Kontroli Finansowej Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego nr 208/24 z 22 lipca 2024 r.2) Remigiusz Stebeliński – specjalista z Oddziału Kontroli Zadań Publicznych Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu 208/2024 z 22 lipca 2024 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Kontrolę przeprowadzono w dniach od 24 lipca do 7 sierpnia 2024 r.

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1290.

² Dz. U. z 2020 r. po. 244.

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 190.

Na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację zadań zleconych przez Starostę Ostrowskiego z zakresu administracji rządowej dotyczących: udzielania koncesji na wydobywanie piasku, wydawania decyzji stwierdzającej wygaśnięcie koncesji na wydobywanie kruszywa naturalnego, wydawania decyzji zmieniającej koncesję na wydobywanie kopaliny, wydawania decyzji zatwierdzającej projekt robót geologicznych i dodatków do ww. projektów, wydawania decyzji zatwierdzającej dokumentację: hydrogeologiczną, geologiczno-inżynierską i dodatków do ww. dokumentacji. Ocenę pozytywną w tym zakresie uzasadnia między innymi: terminowe prowadzenie postępowań administracyjnych, zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej szczegółowych informacji o wszelkich warunkach uzyskania koncesji, weryfikowanie uiszczenia opłat skarbowych przez przedsiębiorców, sporządzanie kompletnych decyzji administracyjnych. Natomiast jako negatywne należy ocenić działania Starosty Ostrowskiego polegające na nieprzekazaniu informacji w odniesieniu do dwóch przedsiębiorców do Centrum Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej w przedmiocie uzyskania, cofnięcia i wygaśnięcia uprawnień wynikających z koncesji.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego.

Działalność w zakresie wydobywania kopalin ze złóż może być wykonywana po uzyskaniu koncesji, na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 2 Ustawy. Zgodnie z art. 22 ust. 2 Ustawy, koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, jeżeli jednocześnie są spełnione następujące wymagania, tj.: obszar udokumentowanego złoża nieobjętego własnością górniczą nie przekracza 2 ha, wydobyte kopaliny ze złoża w roku kalendarzowym nie przekroczy 20 000 m³ i działalność będzie prowadzona metodą odkrywkową oraz bez użycia środków strzałowych - udziela starosta. Prace geologiczne z zastosowaniem robót geologicznych mogą być wykonywane tylko na podstawie projektu robót geologicznych, zgodnie z art. 79 ust. 1 Ustawy. Projekt robót geologicznych, których wykonywanie nie wymaga uzyskania koncesji zatwierdza organ administracji geologicznej (m. in. starosta) w drodze decyzji, zgodnie z art. 80 ust. 1 Ustawy, natomiast zmiany projektu robót geologicznych dokonuje się poprzez sporządzenie dodatku do projektu robót geologicznych na podstawie art. 80a ust. 1 Ustawy. Dodatek do projektu robót geologicznych zatwierdza, w drodze decyzji, właściwy organ administracji geologicznej, zgodnie z art. 80a ust 2 Ustawy. Jeżeli roboty geologiczne obejmują wiercenia w celu wykorzystania ciepła Ziemi projekt robót geologicznych nie wymaga zatwierdzenia w myśl art. 85 ust. 1 Ustawy, natomiast podlega zgłoszeniu staroście - art. 85 ust. 2 Ustawy. Zgodnie z art. 88 ust. 1 Ustawy, wyniki prac geologicznych wraz z ich interpretacją, określeniem stopnia osiągnięcia zamierzonego celu wraz z uzasadnieniem, przedstawia się w dokumentacji geologicznej, którą zgodnie z art. 88 ust. 2 Ustawy stanowią następujące rodzaje dokumentacji: geologiczna złoża kopaliny, z wyłączeniem złoża węglowodorów, hydrogeologiczna, geologiczno-inżynierska, którą wnioskodawcy przedkładają do zatwierdzenia w drodze decyzji właściwemu organowi administracji geologicznej, zgodnie

z art. 93 ust. 2 Ustawy. Według art. 92 Ustawy w przypadku wykonywania m.in.: prac geologicznych niekończących się udokumentowaniem zasobów złoża kopaliny lub zasobów wód podziemnych, wykonania otworu wiertniczego w celu rozpoznania budowy głębokiego podłoża, niezwiązanego z dokumentowaniem złóż kopaliny, prac geologicznych w celu wykorzystania ciepła Ziemi, likwidacji otworu wiertniczego, wykonywania badań geofizycznych w celu zbadania struktur geologicznych związanych z występowaniem złóż węglowodorów, wykonywania prac geologicznych z zastosowaniem badań geofizycznych w celu wykonania regionalnych badań budowy geologicznej kraju, wykonywania prac geologicznych z zastosowaniem badań sejsmicznych w granicach obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej w celu posadowienia morskich farm wiatrowych oraz zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy w rozumieniu odpowiednio art. 3 pkt 3 i 13 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, wyniki prac stanowią inny rodzaj dokumentacji, która zgodnie z art. 93 ust. 7 Ustawy nie wymaga uzyskania zatwierdzenia w drodze decyzji.

W Starostwie wykonywanie ww. zadań zostało określone w § 26 Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Ostrowie Wielkopolskim⁴ i powierzone Geologowi Powiatowemu. Powyższe zadania realizowała jedna osoba w wymiarze jednego etatu.

(akta kontroli str.: 78, 109-112,271)

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 4 lipca 2024 r. Starosta:

- udzielił, w drodze decyzji, dziewięciu koncesji,
- stwierdził w drodze decyzji wygaśnięcie 11 koncesji,
- wydał sześć decyzji zmieniających koncesje,
- zatwierdził w drodze decyzji 51 projektów robót geologicznych,
- zatwierdził w drodze decyzji 37 dokumentacji hydrogeologicznych,
- zatwierdził w drodze decyzji jedną dokumentację geologiczno-inżynierską,
- zatwierdził w drodze decyzji 11 dodatków do dokumentacji geologicznej,
- zatwierdził w drodze decyzji trzy dodatki do dokumentacji hydrogeologicznej,
- otrzymał 55 zgłoszeń projektów robót geologicznych oraz przyjął 24 inne dokumentacje geologiczne.

(akta kontroli str.: 212)

Szczegółowym badaniem objęto: dwa postępowania w sprawie udzielenia koncesji, jedno postępowanie zmieniające koncesję, jedno postępowanie w sprawie wygaszenia koncesji, cztery postępowania w sprawie zatwierdzenia projektów robót geologicznych, jedno postępowanie w sprawie zatwierdzenia dokumentacji geologicznej, dwa postępowania w sprawie zatwierdzenia dokumentacji hydrogeologicznej, jedno postępowanie w sprawie zatwierdzenia dodatku do dokumentacji hydrogeologicznej.

(akta kontroli: str.: 116-214)

IV. Stwierdzone nieprawidłowości.

1. Starosta wydał trzy decyzje zatwierdzające projekty robót geologicznych z 8 maja 2024 r⁵., z 2 kwietnia 2024 r⁶. oraz z 19 grudnia 2022 r⁷., pomimo że przedsiębiorca nie wskazał we wniosku informacji o prawach, jakie przysługują wnioskodawcy do nieruchomości,

⁴ Stanowiącego załącznik do uchwały Nr 590/2020 Zarządu Powiatu Ostrowskiego z dnia 16 lipca 2020 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Ostrowie Wielkopolskim.

⁵ Znak RPG.6540.2.2024.

⁶ Znak RPG.6530.1.2024.

⁷ Znak RPG.6530.7.2022.

w granicach której roboty mają być wykonywane, co było niezgodnie z art. 80 ust. 2 Ustawy, który stanowi, że we wniosku o zatwierdzenie projektu robót geologicznych określa się właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości, w granicach której roboty te mają być wykonywane.

(akta kontroli str.: 240,241,268)

W złożonych wyjaśnieniach Starosta podał, że zatwierdzając projekty robót geologicznych (sprawy nr RPG.6540.2.2024, RPG.6530.1.2024, RPG.6530.7.2022) organ kierował się tym, iż pomimo że we wnioskach nie napisano o prawach przysługujących wnioskodawcom do nieruchomości gruntowych to do każdego projektu robót geologicznych dołączono jako załącznik (kolejno do wymienionych wcześniej spraw nr 14, nr 9 i nr 9) – wypis z rejestru gruntów, który wyjaśnił te kwestie. Ewentualne wzywianie wnioskodawców do uzupełnienia wniosków o te informacje, które załączone zostały do projektów robót geologicznych, powielałoby informacje już posiadane w przedłożonej dokumentacji. Nadmienię jednocześnie, że organ posiada w swoich zasobach dane dotyczące ewidencji gruntów i budynków i na każdym etapie postępowania może sprawdzić te dane.

(akta kontroli str.: 274)

Podane w złożonych wyjaśnieniach argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ art. 80 ust. 2 Ustawy jednoznacznie wskazuje, że to we wniosku o zatwierdzenie projektu robót geologicznych określa się właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości, w granicach której roboty te mają być wykonywane, oraz dołącza się wypis z ewidencji gruntów i budynków, wydany nie wcześniej niż 3 miesiące przed złożeniem wniosku. W związku z powyższym należy zauważyć, że istnieje zarówno ustawowy wymóg zawarcia informacji o właścicielu nieruchomości w samym wniosku, jak i obowiązek załączenia do wniosku wypisu z ewidencji gruntów.

2. Starosta przekazał kopie koncesji z 8 marca 2024r.⁸, z 10 stycznia 2023 r.⁹, z 8 maja 2024 r.¹⁰ organom administracji geologicznej, nadzoru górniczego oraz państwowej służbie geologicznej dopiero po upływie odpowiednio 34 dni od dnia wydania decyzji, 24 dni od dnia wydania decyzji oraz 65 dni od dnia wydania decyzji, co było niezgodne z art. 40 ust. 1 Ustawy stanowiącego, że kopie decyzji niezwłocznie doręcza się właściwym miejscowo organom koncesyjnym, organom nadzoru górniczego i wójtom (burmistrzom, prezydentom miast), a także Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego, Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz państwowej służbie geologicznej.

(akta kontroli str.: 233-239,256-259,262-267)

W złożonych wyjaśnieniach Starosta przyznał, że przekazanie kopii decyzji (RPG.6522.2.4.2024, RPG.6522.1.6.2022, RPG.6540.2.2024) właściwym organom nastąpiło z opóźnieniem, ze względu na przeoczenie, spowodowane zamiarem spraw do załatwienia, w szczególności w pierwszej połowie 2024 roku.

(akta kontroli str.: 274)

3. Starosta udzielił koncesji z 2 sierpnia 2022 r.¹¹ oraz z 8 marca 2024 r.¹² pomimo, że przedsiębiorca do wniosku o udzielenie ww. koncesji nie przedstawił dowodu posiadania środków, w szczególności finansowych i technicznych, jakimi wnioskodawca powinien

⁸Znak RPG.6522.2.4.2024.

⁹Znak RPG.6522.1.6.2022.

¹⁰Znak RPG.6540.2.2024.

¹¹Znak RPG.6522.2.2.2022.

¹²Znak RPG.6522.2.4.2024.

dysponować w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania zamierzonej działalności, co było niezgodne z art. 24 ust. 1 pkt 4 Ustawy stanowiącym, że we wniosku określa się środki, w szczególności finansowe i techniczne, jakimi wnioskodawca dysponuje w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania zamierzonej działalności oraz z art. 24 ust. 2 Ustawy według którego do wniosku o udzielenie koncesji dołącza się dowody istnienia określonych w nim okoliczności.

(akta kontroli str. 213-232, 242-253)

W złożonych wyjaśnieniach Starosta podał, że w przypadku udzielenia koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż: sprawy nr RPG.6522.2.2.2022 i RPG.6522.2.4.2024, każdy z przedsiębiorców oświadczył, iż posiada środki finansowe czy techniczne na prowadzenie przedmiotowej działalności. Organ uznał, iż tym samym zostały spełnione wymagania art. 24, ust. 1, pkt. 4 ustawy PGG. Co do dowodów posiadania tych środków stwierdzono, iż ponieważ obydwaj przedsiębiorcy uzyskali już wcześniej koncesje na wydobywanie kopalin z innych złóż, (eksploatują złoża od wielu lat). Należy uznać iż posiadają środki na wykonywanie przedmiotowej działalności, zgodnie z ich oświadczeniem we wniosku koncesyjnym i ewentualne dodatkowe dowody byłyby zbyteczne.

(akta kontroli str.: 274)

Podane w złożonych wyjaśnieniach przez Starostę argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ zgodnie z treścią art. 24 ust. 1 pkt 4 Ustawy, przedsiębiorca we wniosku o udzielenie koncesji określa środki, w szczególności finansowe i techniczne, jakimi dysponuje w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania zamierzonej działalności, natomiast art. 24 ust. 2 Ustawy jednoznacznie wskazuje, że do wniosku o udzielenie koncesji dołącza się dowody istnienia określonych w nim okoliczności.

4. Starosta w odniesieniu do przedsiębiorcy, któremu dokonał zmiany koncesji decyzją z 22 lutego 2024 r. oraz do przedsiębiorcy, któremu stwierdził wygaśnięcie koncesji decyzją z 12 kwietnia 2023 r., do dnia zakończenia kontroli, tj. do 4 lipca 2024 r., nie przekazał informacji o uprawnieniach wynikających z koncesji do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (zwanej dalej „CEIDG”), pomimo obowiązku wynikającego z art. 44 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy¹³, który wskazuje, że informacje dotyczące uzyskania, cofnięcia, utraty i wygaśnięcia uprawnień wynikających z koncesji, są przekazywane do CEIDG przez odpowiednie organy koncesyjne, nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu uzyskania informacji o prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy, której dotyczą, wraz z podaniem daty uprawnomocnienia się rozstrzygnięcia i znaku sprawy. Jeżeli sprawa była rozstrzygana w drodze decyzji, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności, organy te przekazują informacje nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu nadania rygoru natychmiastowej wykonalności.

(akta kontroli str.: 207-210)

W złożonych wyjaśnieniach Starosta przyznał, że nieprzekazanie do CEDIG informacji o zmianie i wygaśnięciu koncesji RPG.6522.2.5.2024 i RPG.6522.2.3.2023 spowodowane było początkowo problemami z zalogowaniem się do systemu w celu wpisania zmian, a potem przez przeoczenie ze względu na rozpatrywanie spraw bieżących. Ponadto Starosta wskazał w złożonych wyjaśnieniach, że przedmiotowe braki zostaną niezwłocznie uzupełnione w CEDIG.

(akta kontroli str.: 274)

¹³ Dz. U z 2022 r. poz. 541 ze zm.

V. Zalecenia i wnioski

Biorąc pod uwagę ocenę zawartą w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym wnoszę o:

1. Prowadzenie postępowań w przedmiocie udzielenia koncesji, zgodnie z przepisami Ustawy, w szczególności o weryfikację składanych przez przedsiębiorców wniosków, w zakresie wskazywania przez nich, informacji o prawach, jakie przysługują wnioskodawcy do nieruchomości, w granicach której roboty mają być wykonywane, zgodnie z art. 80 ust. 2 Ustawy.
2. Niezwłoczne przekazywanie organom administracji geologicznej, nadzoru górniczego oraz państwowej służbie geologicznej kopii zatwierdzonych w drodze decyzji projektów robót geologicznych, zgodnie z art. 80 ust. 8 Ustawy oraz niezwłoczne przekazywanie kopii udzielonych w drodze decyzji koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego, kopii stwierdzających w drodze decyzji wygaśnięcie koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego właściwym miejscowo organom koncesyjnym, organom nadzoru górniczego i wójtom (burmistrzom, prezydentom miast), a także Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego, Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz państwowej służbie geologicznej, zgodnie z art. 40 ust. 1 Ustawy.
3. Prowadzenie postępowań w przedmiocie udzielania koncesji, zgodnie z przepisami Ustawy, w szczególności o weryfikację składanych przez przedsiębiorców wniosków, w zakresie dołączania dowodów posiadania środków finansowych i technicznych, jakimi wnioskodawca powinien dysponować w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania zamierzonej działalności, zgodnie z art. 24 ust. 1 pkt 4 Ustawy.
4. Przekazanie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej informacji o przedsiębiorcy, któremu Starosta dokonał zmiany koncesji decyzją z 22 lutego 2024 r., oraz o przedsiębiorcy, któremu stwierdził wygaśnięcie koncesji decyzją z 12 kwietnia 2023 r., zgodnie z obowiązkiem określonym w art. 44 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy.

VI. Pozostałe informacje.

Projekt wystąpienia pokontrolnego został sporządzony w dwóch egzemplarzach: jeden dla kierownika kontrolowanej jednostki, drugi do akt kontroli.

Wojewoda Wielkopolski

Agata Sobczyk

/dokument podpisany elektronicznie/